

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA
ZAKONA O VANPARNIČNOM POSTUPKU**

Banja Luka, jun 2022. godine

Prijedlog

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O VANPARNIČNOM POSTUPKU**

Član 1.

U Zakonu o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 36/09 i 91/16), u članu 151a. ispred riječi: „Notar“ broj 1 u obostranoj zagradi briše se.

Stav 2. briše se.

Član 2.

Član 154. briše se.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:

Datum:

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O VANPARNIČNOM POSTUPKU

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 122. Ustava Republike Srpske, kojim je, između ostalog, propisano da se postupak pred sudovima utvrđuje zakonom i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava, kojim je utvrđeno da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.02-020-1684/22 od 10. juna 2022. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 122. Ustava Republike Srpske, kojim je, između ostalog, propisano da se postupak pred sudovima utvrđuje zakonom, kao i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo, aktom broj: 22.02-020-788/22 od 10. marta 2022. godine, dao je pozitivno mišljenje na Nacrt zakona, koji je Narodna skupština Republike Srpske razmatrala i usvojila na Dvadeset prvoj redovnoj sjednici, održanoj 26. aprila 2022. godine.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) i stav 2. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), naveo razloge za donošenje ovog zakona i razlike Prijedloga u odnosu na Nacrt. Na Nacrt zakona nije bilo primjedaba i sugestija narodnih poslanika. Dodatnom analizom teksta Zakona, Ministarstvo pravde je utvrdilo da je neophodno pristupiti brisanju odredbe člana 154. jer zakonske odredbe člana 151a. i člana 154. propisuju obavezu čuvanja kopije ili prepisa tog spisa u notarskom spisu, te da ne bi bile u koliziji.

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i tačkom 11. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12), obrađivač nije sproveo konsultacije sa javnošću, jer materija predmetnog zakona nema uticaj na javnost i ne podliježe obavezi konsultacija.

Na predloženi tekst Zakona Republički sekretarijat za zakonodavstvo nije imao primjedaba ni sugestija.

S obzirom na to da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona, da je Zakon usaglašen sa Ustavom Republike Srpske, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje je Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo da se Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku može uputiti u dalju proceduru.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-1662/22 od 20. maja 2022. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku, nije

ustanovljeno da EU *acquis* sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku zasnivaju se na potrebi praktične primjene odredaba Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 36/09 i 91/16), kojim je propisano sprovođenje ostavinskih postupaka od notara kao povjerenika suda. Ministarstvo pravde je primilo inicijativu Notarske komore Republike Srpske, broj: 2223/2020 od 27. novembra 2020. godine, da se briše stav 2. u članu 151a, kojim je propisano da je nakon pravosnažno okončanog ostavinskog postupka, uloženog prigovora i ako su među učesnicima sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo, notar dužan da sačini i zadrži prepis spisa, kao i da se produži rok od 90 dana za okončanje ostavinskog postupka od notara, kako je propisano u članu 153. stav 1. istog zakona. Prilikom razmatranja navedene inicijative, a poznavajući predmetnu problematiku, obrađivač Zakona je prihvatio opravdanost inicijative u dijelu koji se odnosi na obavezu čuvanja prepisa spisa ostavinskih postupaka. Kao što se u dosadašnjoj primjeni ove odredbe pokazalo, prepisi spisa nepotrebno zauzimaju prostorne kapacitete kako u prostorima notarskih kancelarija na propisan način (u vatrootpornim ormarima), tako i u prostorima Arhiva Republike Srpske obezbijeđenim za tu namjenu, iako u takvoj formi nisu podobni za dalje postupanje notara ni u kojem slučaju, niti se mogu smatrati arhivskom građom. Kako je u stavu 1. tačka a) člana 151a. ovog zakona propisano da je notar dužan da ostavinski spis dostavi na dalje postupanje sudu koji mu je povjerio sprovođenje ostavinskog postupka u slučaju pravosnažno okončanog ostavinskog postupka, uloženog prigovora i ako su među učesnicima sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo, a koje sud zatim pohranjuje i čuva u svojoj arhivi, pokazalo se da je zadržavanje i čuvanje prepisa tih istih spisa, primjenom predmetne odredbe važećeg Zakona, nepotrebno i neopravdano. Naime, za sve buduće eventualne postupke po zahtjevima stranaka notara (ispravke greške, izdavanje ovjerenih prepisa rješenja o naslijedivanju) koriste se originalni spisi pohranjeni kod suda, koje će nadležni notar u slučaju potrebe zatražiti i po okončanju postupka ponovo vratiti sudu.

Iz razloga što prepisi spisa ostavinskih postupaka koji se kao takvi, dakle, ne mogu koristiti za eventualno buduće postupanje po zahtjevima stranaka, a koje notar u skladu sa sada važećim Zakonom zadržava, te po prestanku notarske službe predaje na čuvanje Arhivu Republike Srpske i tako uvećava obim arhivske građe, praktično nepotrebnim prepisima spisa, koji se trajno čuvaju, obrađivač ovog prijedloga zakona je, i sam upoznat sa problematikom koja je nastala u primjeni predmetne zakonske odredbe, u ovom dijelu prihvatio kao opravdanu inicijativu Notarske komore Republike Srpske koja se odnosi na prepise spisa da se ta odredba briše iz Zakona.

Brisanjem navedene odredbe Zakona ukazala se potreba i za brisanjem člana 154. Zakona o vanparničnom postupku, kojim je propisano da ako su među učesnicima u postupku sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo, notar će vratiti spise nadležnom sudu, a u notarskom spisu zadržati kopiju ili prepis tog spisa, s obzirom na to da je navedenom izmjenom već utvrđeno da je čuvanje prepisa tih istih spisa, nepotrebno.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. mijenja se član 151a. na način da se briše stav 2. kojim je propisano da su notari dužni da sačine i zadrže prepis spisa nakon pravosnažno okončanog ostavinskog postupka, uloženog prigovora i ako su među učesnicima sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo.

Članom 2. propisano je brisanje člana 154. kojim se propisuje da ako su među učesnicima u postupku sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo, notar će vratiti te spise nadležnom sudu, a u notarskom spisu zadržati kopiju ili prepis tog spisa, s obzirom na to da je brisanjem stava 2. u članu 151a. utvrđeno da je čuvanje prepisa tih istih spisa, nepotrebno i neopravdano, pristupilo se brisanju i ove odredbe da navedene odredbe Zakona ne bi bile u koliziji i otežavale primjenu Zakona.

Članom 3. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT

Na Dvadeset prvoj redovnoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 26. aprila 2022. godine, razmatran je Nacrt zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku. Na predloženi tekst nacrta ovog zakona nije bilo primjedaba i sugestija narodnih poslanika. Dodatnom analizom teksta Zakona, Ministarstvo pravde je utvrdilo da je u odredbi člana 154. Zakona o vanparničnom postupku propisano da ako su među učesnicima u postupku sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo, notar će vratiti spise nadležnom sudu, a u notarskom spisu zadržati kopiju ili prepis tog spisa. S obzirom na to da je navedenom izmjenom člana 151a. stav 2. već utvrđeno da je čuvanje prepisa tih istih spisa nepotrebno, te je brisana odredba stava 2. ovog člana, pristupilo se brisanju i odredbe člana 154. Zakona.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVODENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva, broj: 18.06-020-1665/22 od 23. maja 2022. godine, uvidom u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku, Ministarstvo privrede i preduzetništva konstataže da je donošenje ovog zakona je planirano Programom rada Vlade Republike Srpske i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2022. godinu, da je obrađivač je analizirao postojeće stanje i definisao problem u Obrascu o sprovođenju skraćenog PUP-a u pripremi i izradi Prijedloga i isti je sastavni dio „Razloga za donošenje zakona“, da je obrađivač definisao ciljeve koji se žele postići donošenjem zakona.

U vezi sa procesom konsultacija, obrađivač navodi da su obavljene konsultacije s Notarskom komorom Republike Srpske.

Prilikom utvrđivanja opcija za rješavanje problema, obrađivač navodi da se problem može riješiti jedino donošenjem zakona.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač je naveo da će Prijedlog doprinijeti smanjenju troškova kopiranja i arhiviranja prepisa ostavinskih spisa u notarskim kancelarijama, kao i smanjenju troškova Arhiva Republike Srpske prilikom preuzimanja arhive notara kod prestanka službe notara.

U vezi sa uticajem na javne budžete, obrađivač je naveo da Prijedlog neće uticati na javne budžete.

U vezi sa socijalnim uticajima, obrađivač je naveo da Prijedlog neće imati socijalnih uticaja.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Prijedlog neće uticati na životnu sredinu.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da je za primjenu i sprovođenje zakona odgovorno Ministarstvo pravde.

Prijedlogom zakona o izmjenama Zakona o vanparničnom postupku nisu propisane formalnosti za građane i poslovni sektor u Republici Srpskoj.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu sa metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovоđenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VIII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i tačkom 11. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12), obrađivač nije sproveo konsultacije sa javnošću, jer materija predmetnog zakona nema uticaj na javnost i ne podlježe obavezi konsultacija.

IX FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Prema Mišljenju Ministarstva finansija za sprovоđenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta.

PRILOG

ZAKON O VANPARNIČNOM POSTUPKU

(Tekst predloženih izmjena ugrađen u tekst Zakona)

Član 151.

(1) Protiv rješenja koje je donio notar dopušten je prigovor u roku od osam dana od dana dostave rješenja strankama.

(2) Prigovor se dostavlja notaru koji ga je dužan bez odlaganja zajedno sa spisom dostaviti nadležnom sudu.

Član 151a.

Notar je dužan da ostavinski spis dostavi na dalje postupanje sudu koji mu je povjerio sprovоđenje ostavinskog postupka u slučajevima:

- a) pravosnažno okončanog ostavinskog postupka,
- b) uloženog prigovora i
- v) ako su među učesnicima sporne činjenice od kojih zavisi neko njihovo pravo.